

HE 161/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia. Esityksen tarkoituksena on toteuttaa yhdistelmäluopadirektiivin edellyttämä yhdenvertainen kohtelu työttömyysturvalainsäädännössä. Esityksessä ehdotetaan, että kolmannen maan kansalaisella, joka on ollut työssä Suomessa yhdenjaksoisen oleskelunsa aikana siten, että hän on täyttänyt

työttömyyspäivärahan saamisen edellytyksinä olevan työssäoloehdon, on oikeus työttömyyspäivärahaan Suomessa oleskelun jatkuessa, vaikka häntä ei pidetä Suomessa asuvana.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	4
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	5
5 ASIAN VALMISTELU	5
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	6
1 luku Yleiset säännökset	6
2 luku Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset	6
2 VOIMAANTULO	7
LAKIEHDOTUS	8
Laki työttömyysturvanlain muuttamisesta	8
LIITE	10
RINNAKKAISTEKSTI	10
Laki työttömyysturvanlain muuttamisesta	10

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Esityksellä pannaan työttömyysturvan osalta täytäntöön 13 päivänä joulukuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (jäljempänä yhdistelmä lupadirektiivi). Direktiivi velvoittaa yhdenvertaisen kohteluun oman maan kansalaisten kanssa muun muassa sellaisten sosiaaliturvan alojen osalta, jotka Suomessa on järjestetty ensisijaisesti maassa asuville. Direktiivin mukaan ei ole sallittua rajoittaa niiden kolmansista maista tulleiden työntekijöiden oikeuksia, jotka ovat olleet vähintään kuusi kuukautta työsuhteessa ja jotka on rekisteröity työttömiksi työnhakijoiksi.

2 Nykytila

Työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 8 §:n mukaan oikeus työttömyysetuuksiin on työttömällä, joka asuu Suomessa ja täyttää etuuden saamisen edellytykset, jollei sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetusta neuvoston asetuksesta (ETY) N:o 1408/71 (sosiaaliturva-asetus) tai sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 883/2004 (perusasetus) taikka pohjoismaisesta sosiaaliturvasopimuksesta (SopS 135—136/2004) muuta johdu. Suomessa asuminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) (soveltamisalalaki) 3, 3 a, 4 ja 10 §:n mukaan.

Pääsäännön mukaan oikeus etuuksiin on henkilöllä, jolla on Suomessa varsinainen asunto ja koti ja joka jatkuvasti pääasiallisesti oleskelee täällä. Lähtökohtana on tällöin

henkilön tosiasiallinen ja fyysinen oleskelu Suomessa. Suomeen muuttavaan henkilöön sovelletaan sosiaaliturvalainsäädäntöä jo maahan tulosta lukien, jos hänen katsotaan hänen olosuhteensa kokonaisuudessaan huomioiden muuttaneen Suomeen vakinaisesti asumaan. Muuton vakinaisuutta osoittavina seikkoina on soveltamisalalain 3 a §:ssä lueteltu muun muassa, että henkilö on aiemmin asunut vakinaisesti Suomessa, hän on Suomessa vakinaisesti asuvan henkilön perheenjäsen tai että hänellä on vähintään kahden vuoden työsopimus tai muu siihen rinnastettava sopimus Suomessa tehtävää työtä varten.

Jos henkilöön sovelletaan sosiaaliturva-asetusta, perusasetusta tai pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta, voi työttömällä olla oikeus työttömyyspäivärahaan, vaikka hän ei asu Suomessa. Tällöin oikeus perustuu Suomessa tehtyyn työhön ja mahdolliseen vakuutus- ja työskentelykausien siirtämiseen toisesta sopimusmaasta.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 2 luvun 2 §:ssä säädetään edellytyksistä, joilla ulkomaalainen voidaan rekisteröidä työnhakijaksi. Työnhakijaksi rekisteröidään niiden valtioiden kansalaiset, joilla Suomea velvoittavien, työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevien kansainvälisten sopimusten perusteella on oikeus saapua Suomeen hakemaan työtä ja tehdä ansiotyötä ilman työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapoliittista harkintaa. Työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevat sopimukset ovat sopimus Euroopan talousalueesta (OJ No L1 3.1.1994) ja Suomen liittymissopimus Euroopan unioniin (SopS 102—103/94), Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä tehty sopimus henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta (SopS 37—38/2002) sekä sopimus Pohjoismaiden yhteisistä työmarkkinoista (SopS 40/83). EU- ja ETA-maiden kansalaisten sekä heidän perheenjäsentensä, vaikka nämä eivät olisi EU-/ETA-maan kansalaisia, työnhaku käynnistyy ja on voimassa samalla tavoin kuin Suomen kansalaisten työnhaku.

Muut kuin EU- tai ETA-maan kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä rekisteröidään työnhakijoiksi, jos heillä on oikeus ansiotyöhön myönnetyn oleskeluluvan nojalla eikä oleskelulupaan liity työnantajaa koskevia rajoituksia. Ulkomaalaiselle myönnettäviä oleskelulupia voivat olla määräaikainen jatkuva (A), määräaikainen tilapäinen (B), pysyvä (P) tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa (P-EY). Työnhakijaksi rekisteröimisen kannalta ei ole merkitystä sillä, millä perusteella oleskelulupa on myönnetty (esimerkiksi työnteko, opiskelu tai perheside). Työnantajakohtaisia rajoituksia, jotka ovat esteenä työnhakijaksi rekisteröimiselle, voi liittyä vain työntekijän oleskelulupaan (työnteon perusteella myönnetty A- tai B-oleskelulupa), mutta ei muihin oleskelulupiin. Ammattialaa koskeva rajoitus työntekijän oleskeluluvassa ei ole este työnhakijaksi rekisteröimiselle.

Ulkomaalaisella voi ulkomaalaislain (301/2004) 80 §:n nojalla olla myös rajoitettu oikeus ansiotyöhön. Rajoitukset voivat koskea esimerkiksi työnteon enimmäisviikokuntuja tai enimmäisaikaa. Nämä rajoitukset eivät estä ulkomaalaisen rekisteröimistä työnhakijaksi.

Ulkomaalaisella voi olla oikeus oleskella ja työskennellä Suomessa eräissä tapauksissa myös silloin, kun hänellä ei ole oleskelulupaa lainkaan. Näistä tilanteista säädetään ulkomaalaislain 81 §:ssä. Tällöin ulkomaalaisen maassa oleskelu perustuu viisumiin tai viisumivapauteen. Koska työnhakijaksi rekisteröiminen edellyttää oleskelulupaa, näitä ulkomaalaisia ei rekisteröidä työnhakijaksi.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 2 §:n mukaan ulkomaalaisen työnhakijan työhaun voimassaolo lakkaa, jos hän ei enää täytä työnhakijaksi rekisteröinnin edellytyksiä.

Työttömyysetuuden saaminen edellyttää, että henkilö on voitu rekisteröidä työnhakijaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain perusteella. Lisäksi hänen tulee muiden työttömyysturvalaissa säädettyjen edellytysten lisäksi täyttää ulkomaalaisia koskevat työttömyysturvalain 2 luvun 2 §:ssä säädetyt edellytykset. Mainitussa säännöksessä säädetään, että henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyys-

etuuteen, jos hänellä on rajoittamaton oikeus ansiotyöhön Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella.

Työttömyysturvalain 2 luvun 2 §:n mukaan muulla kuin edellä tarkoitetulla henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyysetuuteen, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön muun kuin tilapäisen oleskeluluvan perusteella. Oikeus työttömyysetuuteen ei ole riippuvainen määräaikaisen jatkuvan oleskeluluvan (A) myöntämisperusteesta. Sen sijaan tilapäisen oleskeluluvan (B) saaneella henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen, vaikka hänet olisi rekisteröity työnhakijaksi. Pysyvän oleskeluluvan (P) saaneella työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen muiden edellytysten täytyessä.

Yhdistelmä lupadirektiivissä tarkoitettua henkilöä voi olla tilapäinen oleskelulupa (B), eikä hänellä sen vuoksi ole oikeutta työttömyysetuuteen työttömyysturvalain 2 luvun 2 §:ssä säädetyn rajoituksen takia. Ulkomaalaislain 33 §:n mukaan määräaikainen oleskelulupa myönnetään tilapäisluonteista (*tilapäinen oleskelulupa*) tai jatkuvaluonteista (*jatkuva oleskelulupa*) maassa oleskelua varten. Lupaviranomainen ratkaisee maassa oleskelun tarkoituksen ottaen huomioon ulkomaalaisen antamat tiedot maahantulonsa tarkoituksesta.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksellä pantaisiin täytäntöön yhdistelmä lupadirektiivin vaatimukset. Esityksen mukaan työttömällä työnhakijalla, joka ei ole Suomen kansalainen, joka ei asu Suomessa, johon ei sovelleta sosiaaliturva-asetusta, perusasetusta tai pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta ja joka on ollut Suomessa yhdenjaksoisen oleskelunsa aikana työssä vähintään kuusi kuukautta, olisi oikeus työttömyyspäivärahaan, jos hän edelleen jatkaisi oleskeluaan Suomessa.

Työttömyyspäivärahan maksaminen edellyttäisi, että henkilö täyttää kaikki työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset. Henkilön pitäisi siten täyttää työssäoloehto työskentelynsä aikana ja hänen tulisi olla rekisteröity työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistossa. Jos oikeus ansiotyöhön perustuu tila-

päiseen oleskelulupa, hän voi rekisteröityä työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistossa edellyttäen, että oleskelulupa ei liity työnantajaan koskevia rajoituksia. Yhdistelmäladirektiivin edellyttämällä tavalla tällaisella työnhakijalla olisi oikeus työttömyyspäivärahaan sen ehtojen täytyessä.

Esitys koski oikeutta työttömyyspäivärahaan, joten työmarkkinatuen saaminen edellyttäisi edelleen sitä, että henkilöä pidetään Suomessa asuvana ja että hänellä on oikeus ansiotyöhön muun kuin tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

4 Esityksen vaikutukset

Hallituksen esityksessä asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta on arvioitu, että yhdistelmäladirektiivin tarkoittaman yhdenvertaisen kohtelun piirissä voisi olla muutamia tuhansia henkilöitä. Mainitussa esityksessä ehdotetaan lainsäädäntöä muutettavaksi siten, että yhtenä Suomeen muuttavan henkilön asumisen vakinaisuutta osoittavana seikkana otettaisiin huomioon se, että henkilö on tosiasiallisesti asunut Suomessa vähintään vuoden ajan maahanmuuton jälkeen. Yhdistelmäladirektiivi työttömyysturvan osalta koskee vähintään kuusi kuukautta kestäneen työn päätyttyä työnhakijaksi rekisteröityneitä, joilla on edelleen oikeus työntekoon Suomessa. Nämä rajaukset huomioon ottaen työttömyyspäivärahaan oikeutettu olisi direktiivin mukaisen yhdenvertaisen kohtelun piirissä olevista vain hyvin harva. Työnhakija, joka on asunut vuoden Suomessa, tulee asumisen perusteella oikeutetuksi työttömyysetuuteen, joten ehdotettu muutos koskee niitä vain

työnhakijoita, jotka ovat olleet kuusi kuukautta työssä, mutta eivät ole asuneet vielä vuotta Suomessa.

Niille työnhakijoille, joille on myönnetty tilapäinen oleskelulupa työnteon perusteella, voisi tulla maksettavaksi ainoastaan työttömyyspäivärahaa. Työmarkkinatukeen heillä ei olisi oikeutta. Oleskeluluvan myöntämisedellytysten takia maksukaudet eivät oletettavasti olisi kovin pitkiä. Jos tilapäinen oleskelulupa on myönnetty opiskelun tai perhesiteen perusteella, maksukaudet saattavat olla pitempiä, jos oleskelu Suomessa jatkuu työnteon päätyttyä.

Esityksen valtiontaloudelliset vaikutukset ovat hyvin vähäiset.

5 Asian valmistelu

Esityksestä ei ole pyydetty kirjallisia lausuntoja. Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Esitykseen sisältyvät ehdotukset ovat käytännön vaikutuksiltaan vähäisiä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy yhdistelmäladirektiivin täytäntöönpanoon. Tämän esityksen lisäksi sisäasiainministeriö on valmistellut hallituksen esityksen laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaali- ja terveysministeriö hallituksen esityksen asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta. Näillä kolmella hallituksen esityksellä pannaan täytäntöön yhdistelmäladirektiivi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 luku Yleiset säännökset

8 §. Soveltamisala. Pykälän 6 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin pääsäännöstä, joka mukaan työttömyysturvalain mukaisiin etuuksiin on oikeus Suomessa asuvalla työttömällä työnhakijalla. Nykyisen lain 7 momentissa säädetään siitä, miten Suomessa asuminen ratkaistaan. Tämä säännös ehdotetaan yhdistettäväksi muutettuun 6 momenttiin. Momentti vastaa asiasisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta asumisvaatimukseen. Työnhakijalle voitaisiin maksaa työttömyysetuuksia, vaikka hän ei olisi 6 momentissa tarkoitetulla tavalla Suomessa asuva, jos sosiaaliturvasetus, perusasetus ja pohjoismainen sosiaaliturvasopimus sitä edellyttää. Näistä sopimuksista voi aiheutua myös muita poikkeuksia Suomen työttömyysturvalainsäädäntöön. Momentti vastaa asiasisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän 8 momentti olisi uusi. Sillä pantaisiin täytäntöön yhdistelmäluopadirektiivin vaatimukset. Säännös koskisi sellaisia ns. kolmannen maan kansalaisia, jotka eivät asu Suomessa ja joihin ei sovelleta 7 momentissa tarkoitettuja sopimuksia, mutta jotka ovat täällä töissä vähintään kuusi kuukautta. Jos Suomessa oleskeluluvalla työssä ollut täyttää työssäoloehdon, hän voi saada työttömyyspäivärahaa, jos hän jatkaa laillista oleskeluaan Suomessa työn päätyttyä. Säännös ei koskisi työmarkkinatukea, jonka saamisen edellytyksenä on Suomessa asuminen. Työs-

säoloehdon tulee täytyä sinä aikana, kun henkilö oleskelee yhdenjaksoisesti Suomessa. Työssäoloeseen ei siten voida lukea kaikkea 28 kuukauden tarkastelujakson aikana tehtyä työtä, jos henkilön oleskelu Suomessa on keskeytynyt työjaksojen välillä. Lyhytaikainen lomamatka tai käynti ulkomailla ei katkaisisi oleskelua Suomessa.

Työttömyyspäivärahan saamisen ehtona olisi lisäksi, että työnhakija täyttää muut työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset. Keskeisin näistä on se, että henkilö on työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 2 §:n mukaan muut kuin EU- tai ETA-maan kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä rekisteröidään työnhakijoiksi, jos heillä on oikeus ansiotyöhön myönnetyn oleskeluluvan nojalla eikä oleskelulupaan liity työnantajaa koskevia rajoituksia.

8 a §. Työttömyyspäivärahan maksaminen haettaessa työtä toisesta valtiosta. Pykälä on uusi. Sisällöltään se vastaa voimassa olevan lain 1 luvun 8 §:n 6 momentin viimeistä virkettä.

2 luku Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

2 §. Ulkomaalaista koskeva rajoitus. Pykälässä ehdotetaan, että henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön tilapäisen oleskeluluvan perusteella. Tämä vastaa työmarkkinatuen osalta nykyistä säännöstä. Kun rajoitus koskisi vain työmarkkinatukea, työttömyyspäivärahaa voitaisiin maksaa sen saamisen ehtojen täytyessä

myös sellaiselle työnhakijalle, jolla on oikeus ansiotyöhön tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

Voimassa olevan lain 1 momentin mukaan työttömyysetuuden saaminen edellyttää, että henkilöllä on rajoittamaton oikeus ansiotyöhön Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella. Säännös on tarpeeton, koska julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 2 §:ssä on vastaava säännös, joka koskee ulkomaalaisen rekisteröimistä työnhakijaksi.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

Lakia sovellettaisiin 30 päivänä joulukuuta 2013 ja sen jälkeen tehtävään työhön.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 8 §:n 6 ja 7 momentti sekä 2 luvun 2 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 8 §:n 6 momentti laissa 361/2010 ja 7 momentti laissa 636/2004 sekä 2 luvun 2 § laissa 1001/2012,

lisätään 1 luvun 8 §:ään uusi 8 momentti ja 1 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

8 §

Sovelletamisala

tömyyskassan on tarvittaessa ennen päivärahaa koskevan päätöksen antamista pyydettävä Kansaneläkelaitoksen päätös siitä, asuuko henkilö Suomessa.

Jos työttömään työnhakijaan sovelletaan sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71, jäljempänä *so-siaaliturva-asetus*, tai sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004, jäljempänä *perusasetus*, taikka pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta (SopS 136/2004), määräytyy oikeus työttö-

Oikeus tämän lain mukaisiin etuuksiin on Suomessa asuvalla työttömällä työnhakijalla. Suomessa asuminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 3, 3 a, 4 ja 10 §:n mukaan. Jos kysymys on oikeudesta työttömyyskassan maksamaan etuuteen, työt-

myöspäiväraahan sosiaaliturva-asetuksen, perusasetuksen tai pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen perusteella.

Työttömällä työnhakijalla, joka ei ole Suomen kansalainen eikä asu Suomessa, on oikeus työttömyyspäivärahaan, jos;

1) häneen ei sovelleta sosiaaliturva-asetusta, perusasetusta tai pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta;

2) hän on ollut Suomessa yhdenjaksoisen oleskelunsa aikana työssä vähintään kuusi kuukautta, ja

3) hän edelleen jatkaa oleskeluaan Suomessa.

8 a §

Työttömyyspäivärahan maksaminen haetussa työtä toisesta valtiosta

Työtön työnhakija, joka on perusasetuksen 64 artiklassa tarkoitettulla tavalla mennyt toiseen valtioon hakeakseen sieltä työtä, on oi-

keutettu saamaan toisessa valtiossa tapahtuvan työnhaun ajalta työttömyyspäivärahaa enintään kolmen kuukauden ajan.

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

2 §

Ulkomaalaista koskeva rajoitus

Henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan 30 päivänä joulukuuta 2013 ja sen jälkeen tehtävään työhön.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2013

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 8 §:n 6 ja 7 momentti sekä 2 luvun 2 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 8 §:n 6 momentti laissa 361/2010 ja 7 momentti laissa 636/2004 sekä 2 luvun 2 § laissa 1001/2012,
lisätään 1 luvun 8 §:ään uusi 8 momentti ja 1 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

8 §

8 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Oikeus tämän lain mukaisiin etuuksiin on työttömällä, joka asuu Suomessa ja täyttää etuuden saamisen edellytykset siten kuin tässä laissa säädetään, jollei sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetusta neuvoston asetuksesta (ETY) N:o 1408/71, jäljempänä *sosiaaliturva-asetus*, tai sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 883/2004, jäljempänä *perusasetus*, taikka pohjoismaisesta sosiaaliturvasopimuksesta (SopS 135—136/2004) muuta johdu. Työnhakija, joka on perusasetuksen 64 artiklassa tarkoitettulla tavalla mennyt toiseen valtioon hakeakseen sieltä työtä, on oikeutettu saamaan toisessa valtiossa tapahtuvan työnhaun ajalta työttömyyspäivärahaa enintään kolmen kuukauden ajan.

Suomessa asuminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 3, 3 a,

Oikeus tämän lain mukaisiin etuuksiin on Suomessa asuvalla työttömällä työnhakijalla. Suomessa asuminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 3, 3 a, 4 ja 10 §:n mukaan. Jos kysymys on oikeudesta työttömyyskassan maksamaan etuuteen, työttömyyskassan on tarvittaessa ennen päivärahaa koskevan päätöksen antamista pyydetävä Kansaneläkelaitoksen päätös siitä, asuuko henkilö Suomessa.

Jos työttömään työnhakijaan sovelletaan sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71, jäljempänä sosiaaliturva-asetus, tai sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004, jäljempänä perusasetus, taikka pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta (SopS 136/2004), määräytyy oikeus työttömyyspäivärahaan sosiaaliturva-asetuksen,

4 ja 10 §:n mukaan. Jos kysymys on oikeudesta työttömyyskassan maksamaan etuuteen, työttömyyskassan on tarvittaessa ennen päivärahaa koskevan päätöksen antamista pyydettävä Kansaneläkelaitoksen päätös siitä, asuuko henkilö Suomessa.

perusasetuksen tai pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen perusteella.

Työttömällä työnhakijalla, joka ei ole Suomen kansalainen eikä asu Suomessa, on oikeus työttömyyspäivärahaa, jos;

1) häneen ei sovelleta sosiaaliturvasetusta, perusasetusta tai pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta;

2) hän on ollut Suomessa yhdenjaksoisen oleskelunsa aikana työssä vähintään kuusi kuukautta, ja

3) hän edelleen jatkaa oleskeluaan Suomessa.

8 a §

Työttömyyspäivärahan maksaminen haettaessa työtä toisesta valtiosta

Työtön työnhakija, joka on perusasetuksen 64 artiklassa tarkoitetulla tavalla mennyt toiseen valtioon hakeakseen sieltä työtä, on oikeutettu saamaan toisessa valtiossa tapahtuvan työnhaun ajalta työttömyyspäivärahaa enintään kolmen kuukauden ajan.

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

2 §

Ulkomaalaisen oikeus työttömyysetuuteen

Henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyysetuuteen tämän lain mukaisesti, jos hänellä on rajoittamaton oikeus ansiotyöhön Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyysetuuteen tämän lain mukaisesti, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön muun kuin tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

2 §

Ulkomaalaista koskeva rajoitus

Henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

12
Voimassa oleva laki

HE 161/2013 vp
Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan 30 päivänä joulukuuta 2013 ja sen jälkeen tehtävään työhön.